

NÄRINGSLIVET

A photograph of three women and a baby standing in a lush green garden. The woman on the left is holding a baby. The woman in the middle is wearing a black apron, and the woman on the right is wearing a striped apron. In the background, there is a body of water and a boat. The foreground shows a garden bed with soil and some plants.

Häng med till smultronställen i Uddevalla

Vi gör en rundtur till några av sommarens turistmagneter

VI BESÖKER Bokenäset, Villa Sjötorp, Kerstin på torget, Roomer Coffee & Deli, Kärstegens gård, Stallgården och Växthuset Ulvesund

Sol, vind och vatten är Uddevallas melodi...

VÅR STOLTA STAD och kommun klär sig, som brukligt är, i sommarkläder. Fjollårets fantastiska sommar skapar förstås förväntningar också på årets begivenheter och upplevelser. Jag vill nog lova, att ingen kommer bli besviken. Våra näringslivsidkare och turistföretagare, är beredda och utbudet i kommunen är stort. Vårt sommarnummer sätter lite extra fokus på några av företagen och dess smultronställen.

MYCKET KRAFT har också lagts på att upprusta och utveckla våra centrummiljöer, både i Ljungskile och Uddevalla. En stor eloge både till kommunen och fastighetsägarna.

JA, SOLEN LYSER också allt starkare på Uddevalla i vår region. Staden har vind i seglen och vattnets betydelse för vår fjordstad går knappt att beskriva, jo kanske ändå, nu får man faktiskt fiska havsöring i Uddevalla centrum!

VI FRÅN Tillväxtavdelningen önskar er alla en riktigt bra sommar!

Och en god sommarläsning förstås, i hjärtat av Bohuslän

ANDERS BRUNBERG, CHEF TILLVÄXTAVDELNINGEN

28

Procent av Uddevallas kommunala skatteintäkter kommer från småföretag* och deras anställda.

(Källa: Företagarnas rapport: Företagande i Uddevalla, Januari 2018)

*Företag med färre än 50 anställda

47 utställare och 5 500 besökare samlades i Åhléns gamla lokaler i Gallionen.

Stort intresse för mässan Bo i Uddevalla

Den 3–4 maj var det dags för den ”nya” bomässan Bo i Uddevalla. Mässan som arrangerades av Uddevalla Näringsliv lockade 5 500 besökare från Fyrstadsområdet och delar av Dalsland. De kom till Åhléns gamla lokaler i Gallionen för att ta del av 47 utställare lyssna till och föredragshållare.

Kommundirektör Peter Larsson och centrumkoordinator Stefan Björling höll föredrag om Uddevallas utveckling. Stefan med ett historiskt perspektiv och Peter fokuserade på nutid och framtid. På programmet fanns även Birgitta Axelsson från Style by Axelsson som föreläste om

om hur man gör en makeover hemma och hur man stylar sitt hem inför en försäljning. Tim Håman från Markexpo Byggväst berättade om ekologiska hus och om deras nya projekt i Bokenäs.

– Det var ett mycket stort intresse för att besöka mässan och tillsammans med andra event i stan skapade vi en riktig ”superlördag” i centrala Uddevalla. Besökare och utställare var nöjda. Nu blickar vi framåt mot 2020 och hoppas på en minst lika bra mässa med ännu fler utställare, säger bomässans projektledare Alexander Rahm.

KONTAKTA OSS OM DU HAR FRÅGOR OM NÄRINGSLIVET

Är du företagare i Uddevalla kommun eller har du planer på att etablera dig i kommunen? Kommunens näringslivsutvecklare underlättar företagets kontakter med olika delar av kommunens verksamheter.

Hos Tillväxtavdelningen finns personal som arbetar med företagsetableringar, innovationer, besöksnäring, kultur, landsbygdsutveckling, maritima frågor och mycket mer.

Kontaktuppgifter finns här under.

Näringslivsgruppen: Anders Brunberg, Clas Mellby, Sophie Carling, Helena Henriksson och Anneli van Roijen.

Vad vill du läsa om? Tipsa oss! tillvaxtavdelningen@uddevalla.se

Näringsliv och tillväxt i Uddevalla.

Tillväxtavdelningen

Medverkar till att förverkliga kommunens vision om en god livsmiljö och ett gott näringslivsklimat. Vi verkar för en positiv utveckling i de befintliga företagen och för att stimulera nyföretagsamhet och entreprenörskap.

Kontakta oss gärna:

Anders Brunberg, chef, 0522-69 60 61
Sophie Carling, näringslivsutvecklare, 0522-69 61 53

Clas Mellby, näringslivsutvecklare, 0522-69 61 89

Anneli van Roijen, utvecklare, 0522-69 61 49

Helena Henriksson, utvecklare besöksnäring, 0522-69 84 71

Eller via mejl, fornamn.efternamn@uddevalla.se

Näringslivet ges ut av Tillväxtavdelningen i Uddevalla kommun med sex nummer per år.

Ansvarig utgivare: Ann-Louise Öhrn, kommunikationschef

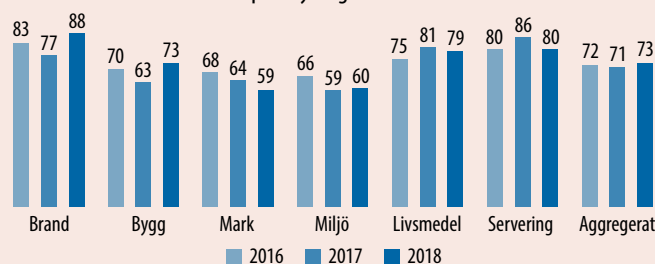
Produktion: Kommunikationsavdelningen och Tillväxtavdelningen Uddevalla kommun

En titt på Uddevallas företagsklimat

Med start i förra numret redovisar vi hur nöjda företagsägarna är med kommunens myndighetsutövning inom sex områden: Brandskydd, Bygglov, Markupplåtelse, Miljöfyllsyn, Livsmedelstillsyn samt Serveringstillstånd.

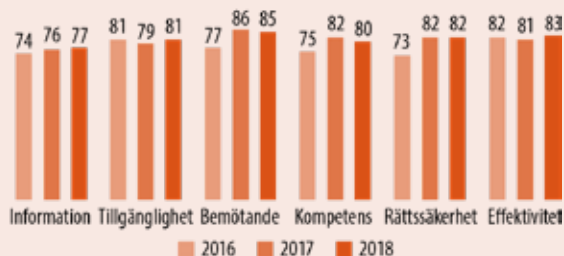
I förra numret presenterade vi hur Bygglov och Markupplåtelse presterat i mätningen av Nöjd Kund Index (NKI). Resultaten för 2018 var preliminära och sedan dess har de slutgiltiga resultaten blivit officiellt fastställt. Sammanfattningsvis kan vi konstatera att de preliminära siffrorna var väldigt nära det färdiga resultatet. Denna gång tittar vi närmare på Livsmedelstillsyn och Serveringstillstånd.

NKI per myndighetsområde

Nöjd Kund Index för Uddevalla mellan 2016 – 2018 för respektive myndighetsområde. Notera att mätvärdena för 2018 är preliminära. Källa: Origo Group

LIVSMEDEL

Hur företagen med serveringsärenden har svarat på enkäten. 2016 svarade 35 företag, 2017 svarade 75 företag och 2018 svarade 79 företag. Källa: Origo Group

För att få reda på hur Uddevalla kommun jobbar med att få bättre NKI gällande tillsynen av livsmedelshandlingen ställer vi några frågor till enhetschef Jenny Karlsson.

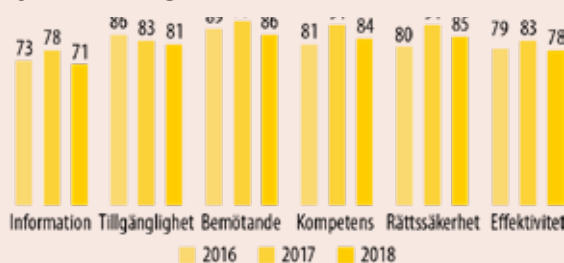
– Kommunikationen är grundläggande inom all myndighetsutövning. Att vara tillgänglig, informera om kommande förändringar och göra återkommande kontroller av samtliga företag är en viktig del av kommunikationen. Vi vill ju precis som företagsägarna ha säkra livsmedel som ger nöjda kunder, säger Jenny.

Under 2018 började man även jobba med en ny kontrollrapport som mejlas ut efter besöket. Kontrollrapporten har tydliga symboler, en grön bock som visar att allt var ok vid kontrollen och ett rött kryss om företagaren behöver rätta till något efter besöket.

– Det måste vara enkelt där det går men ibland gör lagar och regler att det blir lite krångligt och då är det viktigt att försöka stötta företagsägarna. Inom myndighetsavdelningen fortsätter vi att jobba för att det ska vara lätt att göra rätt. Det är företagsägarna som är experter på sina verksamheter och vi kan stötta dem på vägen, förklarar Jenny.

Eftersom livsmedelstillsyn handlar om myndighetsutövning är det viktigt att arbeta på sådant sätt att det ger rättvisa bedömningar och konkurrens på lika villkor (främjar sund konkurrens) bland livsmedelsföretagen. Ett sätt att göra det är genom så kallad projektinriktad tillsyn. Under 2018 genomfördes till exempel en kontroll av sushi-ris hos samtliga företag som tillverkar sushi i kommunen.

SERVERING

Hur företagen med serveringsärenden har svarat på enkäten. 2016 svarade 17 företag, 2017 svarade 15 företag och 2018 endast 10 företag. Källa: Origo Group

När det gäller serveringstillstånden, som även innefattar till exempel tobak och folköl, kan vi börja med att konstatera att det är relativt få ärenden under 2018. Eftersom det finns färre än 12 svar ingår dessa inte i rankingen för hela Uddevalla. Den svaga nedgång som indikeras i diagrammet får man ta med försiktighet just eftersom det finns så få mätvärden. Under flera år har serveringstillstånden haft högt NKI, till exempel var man 2017 sjunde bäst i Sverige när det gäller bemötande. Man har inga direkt svaga punkter utan det handlar mest om att arbeta på och fortsätta utveckla processerna.

– Vi känner väl till företagandets villkor. Vi har själva arbetat i och drivit egna företag samt jobbat med kvalitets- och verksamhetsutveckling i många år, säger tillståndshandläggare Björn Hernius.

Något som tillståndsenheten har arbetat med länge är de så kallade krögarräffarna som hålls två till tre gånger per år. Där får krögarna en uppdatering av gällande regelverk för uteservering, utskänkningstillstånd och annat matnyttigt. Björn lyfter även fram den personliga kontakten som han menar är oerhört viktig för att skapa en bra relation med kunderna, det vill säga krögarna. Han påpekar också att det är viktigt med hög tillgänglighet.

Bokenäset

Tillväxt med vacker utsikt

På bara några år har Bokenäset gått från ingenting till att, enligt egen utsago, omsätta 21 miljoner kronor och lyckats dubbla sin omsättning från ett år till ett annat. Trots den snabba och kraftiga ökningen fanns det ingen ambition att vara fullbokade direkt. Bokenäsets mål har istället varit att växa kvalitativt och organiskt. Den första sommaren öppnade de med endast 15 av 100 lägenheter klara för uthyrning.

Linn C Edvardsson som är destinationschef på Bokenäset säger att de valt att öppna stegvis, och att de på så sätt fått chansen att ta emot och ta hand om gästerna, samtidigt som de har kunnat arbeta och växa på ett metodiskt sätt.

– Vi tittar primärt på gästen som är här, eftersom nöjda besökare är de bästa talespersonerna och den trevligaste marknadsföringskanalen, säger Linn.

Hon berättar att Bokenäset har en mångårig plan med steg som de följer, men att allt bygger på att de växer stegvis. Av den anledningen är utvärdering, analys och utveckling en viktig del i hennes roll och en av anledningarna till att Linn tycker om att läsa och besvara recensioner från besökare.

FLEXIBILITET

Utåt sett ser Bokenäset ut som en enda verksamhet, men egentligen är det uppdelat i tre olika delar. Den ena är driftbolaget Bokenäs Hotell & Konferens där all personal, rutiner och rörelse finns. En annan del är fastighetsbolaget som äger huvudbyggnaderna och marken. Den sista delen är bostadsrättsföreningen Brf Bokenäs med 100 lägenheter. Den fungerar ungefär som en vanlig bostadsrättsförening men med undantaget att ägarna hyr ut sina lägenheter via driftbolaget när de inte själva använder dem.

– Affärsmodellen fungerar ungefär som Skistar. Men den som äger en stuga i fjällen vill oftast vara där och åka skidor på vintern, under samma period som flest vill hyra. Vår primära målgrupp är konferenser. De är här på vardagarna när de som äger lägenheterna oftast ändå inte kan vara här, förklarar David Heidenfors som är vd för Bokenäset.

Rent praktiskt fungerar det som så att

Linn C Edvardsson är destinationschef på Bokenäset, här tillsammans med vd David Heidenfors

BOKENÄS HOTELL & KONFERENS AB

Registreringsår: 2016

Antal anställda: 16

Nettoomsättning (2017):

ca 11 000 tkr

VD: David Heidenfors

Källa: www.allabolag.se
(2019-05-20)

bostadsrättsägarna blockerar de dagar och veckor de själva vill vara i lägenheten, resten av tiden har Bokenäset tillgång till den. Men det underlättar enligt Linn och David om det finns flexibilitet åt båda håll.

PLATSENS HISTORIA VIKTIG

Om en bostadsrättsägare ändrar sig och vill komma en helg när deras lägenhet redan blivit uthyrd, försöker man oftast lösa det. På samma sätt ställer lägenhetsägarna upp när Bokenäset får stora förfrågningar och behöver ha tillgång till många rum.

Även om Bokenäset bara funnits i några

år så försöker man ta till vara på platsens historia. Ett exempel är perioden som semester- och konferensanläggning åt Volvos personal. Faktum är att en ganska stor del av de som äger bostadsrätterna idag har en koppling till Volvo.

– Det är inte alltid så att de jobbar på Volvo själva i dagsläget, utan det kan vara deras föräldrar eller farföräldrar som har jobbat där. Det är ganska härligt att gå runt i lokalerna och höra när gäster berättar för varandra hur det såg ut här när de var små. På så sätt lär jag mig ny kuriosa hela tiden, avslutar Linn. ■

VILLA SJÖTORP AB
 Registreringsår: 2003
 Antal anställda: 5 fastanställda och 10–15 säsonganställda
 Nettoomsättning (2017): 6 887 tkr
 VD: Ellika Mogenfelt
 Källa: www.allabolag.se (2019-05-23)

Villa Sjötorp byggdes ursprungligen av Lilla Edets pappersbruks grundare Carl Emil Haeger.

Villa Sjötorp

"Maten är väldigt viktig för oss"

Ellika Mogenfelt bestämde sig redan som barn för att hon en dag skulle öppna pensionat i Villa Sjötorp. Huset som ligger på gränsen till Lyckorna byggdes av Ellikas morfars far Carl Emil Haeger. Fastigheten har sålts i flera omgångar men det har ägts och brukats av familjen Haeger till och från i över hundra år. Trots det fick Ellika kämpa hårt för att drömmen skulle bli sann.

Carl Emil grundade under slutet av 1800-talet Lilla Edets pappersbruk och uppförde Villa Sjötorp som sommarvise för sin familj. Några år efter att Carl Emil dog såldes hela Sjötorpsområdet men Ellikas morfar Olle Haeger lyckades sedan köpa tillbaka Villa Sjötorp och under många år fungerade det som sommarboende för brukets tjänstemän och deras familjer.

När sedan bruket såldes 1969 fick släkten Haeger fortsatt arrenderätt till Sjötorp men under den här tiden var det inte någon som var speciellt intresserad av att underhålla det gamla huset. Släkten var mån om marken men huset sågs som en negativ tillgång, säger Ellika. När bruket såljs igen övertar släkten Haeger hela Sjötorpsområdet och då uppstår planen att

stycka upp marken för att alla skulle få var sin liten tomt.

Men det var många inblandade och det var svårt att komma överens, så tillslut gick Ellika till tingsrätten och begärde offentlig försäljning enligt lagen om samägande rätt. Hon lyckades sedan köpa tillbaka huset med hjälp av en bulvan, något som inte uppskattades av alla släktingar. Men de var Ellikas minsta problem just då.

– Det är maj 1995 och jag har varit på banken och lånat några miljoner för att köpa ett gammalt hus där det regnar in genom taket. Jag har ingen el, inga tillstånd och jag måste öppna restaurang inom några veckor, förklarar Ellika.

BEGRIPLIG MAT

Dessutom hade hon bara ett tillfälligt bygglov för ändrad användning så under de första två åren hade hon länsstyrelsens ögon på sig. Hon säger att hon inte hade en aning om hur farligt hon levde och erkänner att hon nu i efterhand blir svettig bara av att tänka på det. Ellika förklarar att det inte var speciellt många som trodde på hennes idéer då och att det till viss del gjorde att hon kämpade ännu hårdare för att bevisa att de hade fel. Nu har

hon drivit pensionat i Villa Sjötorp i snart 25 år, ett pensionat vars restaurang har fått betyget "Mycket god nivå" och beskrivs som fantastisk av White Guide.

– Vårt koncept är genialiskt på sitt sätt för du kan få hit gäster som nästan aldrig är ute och äter på restaurang men de förstår vad det är som serveras. Så är det inte på alla fina restauranger. Här blir de serverade 5 rätter men det är rätter som de begriper

och kan ta till sig, säger Harald Laanemets som är restaurangchef på Villa Sjötorp.

Ellika bestämde redan från början att de bara skulle servera ekologiska råvaror. Men idag är det viktigare för Ellika att veta hur djuret levde och hur det har blivit slaktat än att det ska vara ekologiskt eller kravmärkt. Harald fortsätter med att säga att folks attityd till mat har förändrats. Fler och fler väljer bort olika typer av mat på grund av allergier, intolerans men också av etiska skäl. Det är något de har tagit till sig och något de måste tänka på när de sätter ihop sina menyer.

– Maten är väldigt viktig för oss, den är vår marknadsföring. Vi skulle inte sälja våra hotellrum om vi inte hade en så bra restaurang och det vet vi om, säger Ellika. ■

Ellika Mogenfelt driver Villa Sjötorp sedan 1995.

Kerstin på torget och Roomer coffee & deli

Brinner för ett levande

Anders Hansson är en av våra engagerade Uddevallaföretagare som verkligen brinner för centrum. För tio år sedan öppnade han Roomer Coffee & Deli i centrala Uddevalla tillsammans med en tidigare anställd. År 2012 öppnade han sedan Kerstin på Torget tillsammans med sin bror.

Anders är numera ensam ägare av de båda restaurangerna och med två verksamheter krävs det en hel del planering. Men Anders berättar att han är glad för sina fantastiska medarbetare som bidrar till bra upplevelser för gästerna. Det är vanligtvis svårt att rekrytera restaurangpersonal men Anders tror att det är lättare för honom som har året-runt verksamheter, än för de som enbart har öppet under sommarsäsongen.

– En av utmaningarna är att hitta personer som brinner för service och kvalitet, vilket jag tycker yrket/branschen behöver. Men det är en del i att vara en attraktiv arbetsplats, är vi tillräckligt bra så söker de sig till oss, säger Anders.

GÄSTER OCH ANSTÄLLDA I CENTRUM

Kerstin på Torget har fått sitt namn för att hylla en mamma som alltid sätter andra före sig själv berättar Anders som även han är noga med att de som finns runt omkring trivs och har det bra. För honom är arbetsmiljön för de anställda lika viktig som att gästerna får en bra upplevelse när de besöker någon av hans restauranger. För att lyckas med det arbetar Anders med att utveckla i det lilla, men också bidra i det stora. Exempel på det senare är Roomer Coffee & Deli's och Kerstin på Torgets uteserveringar som han hoppas kan inspirera och skapa mervärde både för gäster och staden.

Anders använder gärna sina egna erfarenheter och upplevelser från olika resor för att skapa det lilla extra. Han är till exempel noga med att det ska vara en speciell fetaost och en viss sorts oliver i Roomer Coffee & Deli's sallader. Även anställda och gäster bidrar med idéer och inspiration som hjälper till att göra verksamheterna ännu bättre.

Förutom miljön och upplevelsen i de egna verksamheterna har Anders ett stort

Anders Hansson driver Roomer Coffee & Deli och Kerstin på Torget i centrala Uddevalla.

intresse och vilja att få hela centrala Uddevalla att blomstra. Han tycker att det finns många bra evenemang som lockar folk till centrum, men han önskar fler.

– Matmarknaden är ett bra exempel, men jag saknar dock evenemang liknande Solid Sound. Det gav kanske inte oss så mycket extra business, men det bidrar till en positiv bild av Uddevalla och lockar besökare till centrum, säger Anders.

När det gäller kontakten med kommunen ser han en positiv utveckling och han

försöker bidra till att utveckla samarbetet mellan företagarna och kommunen. Numera finns en bra dialog och man arbetar förebyggande tillsammans.

ENORM POTENTIAL

Anders använder sig mycket av digital marknadsföring och sociala medier. De har även några sponsringsavtal med lokala idrottsföreningar, som han tycker ger bra reklam både inom och utanför kommunen. Men bäst effekt tycker han ändå att det

centrum

personliga mötet ger. Som exempel berättar han om ett par som gick förbi när han stod på utsidan och jobbade. Anders hörde hur de pratade om att ingenting hände i Uddevalla, och om hur tomt det har blivit. Han tog tillfället i akt och berättade om allt positivt som händer, om allt man kan göra i kommunen.

– Det gäller att tillsammans försöka sprida information om allt staden har att erbjuda. Potentialen i Uddevalla är enorm och som någon sa: Rom byggdes inte på en dag, avslutar Anders. ■

ROOMER COFFEE & DELI AB

Registreringsår: 2008

Antal anställda: 4 fastanställda och ca 8 extrapersonal
Nettoomsättning (2017): 6 164 tkr

UFFES POJKAR AB (Kerstin på Target)

Registreringsår: 2011

Antal anställda: 7 fastanställda och ca 15 extrapersonal
Nettoomsättning (2017): 11 337 tkr

Källa: www.allabolag.se (2019-05-24) och Anders Hansson

INDUSTRIMÄSSA I FRIDHEMSHALLEN

Som vi skrivit tidigare arrangerades en industrimässa i Fridhemshallen den 22–23 maj. Mässan som arrangerades av EURO EXPO hade 90 utställare varav sex lokala.

De utställare som kom från vårt område var; Perssons Hyrmaskiner, Bohus Utbildning, Uddevalla Energi, Electronic Design Lab (EDL), Gibon Uddevalla och ProAccess Sweden AB. Perssons Hyrmaskiner och Bohus Utbildning delade monter och är nöjda med mässan. De hade bra med besökare och många bra samtal i montern. De båda företagen brukar samarbeta även utanför mässhallen. Persson Hyrmaskiner samlar till exempel ihop grupper för gemensam truckutbildning som Bohus Utbildning kommer och håller i.

Det var något färre besökare än förväntat under onsdagen berättar Mimmi Bodin från EURO EXPO, men de utställare hon pratat med har ändå sagt att de fått en hel del bra kundkontakter. Under torsdagen var det ett större och bättre flöde av mässbesökare, säger Mimmi.

UDDEVALLA VÄRD FÖR ÅRETS SKNT

Mellan den 15 och 17 maj befann sig 160 talet näringslivsutvecklare och näringslivschefer från drygt 50 svenska kommuner på Bohusgården i Uddevalla för att delta i årets SKNT (Sveriges kommunala näringslivstjänstemän) konferens. Årets tema var "Kulturen som tillväxtmotor". Hur kan man som näringslivsutvecklare stötta kulturella och kreativa näringar för en positiv tillväxt inom alla branscher i sin kommun.

Deltagarna fick chansen att samla på sig kunskaper och inspiration genom att ta del av intressanta föredrag om trender i svenskt näringsliv, diskutera aktuella frågor och göra företagsbesök i närområdet. Studiebesök gjordes bland annat hos Benders, UPI och Gröna gårdar. Den årliga konferensen har också ett socialt syfte med plats och tid för personliga möten som kan leda till framtida samarbeten.

Kärstegens gård

Inredning och delikatesser

För 29 år sedan startade Catarina Reüter och hennes man Sören företaget Kärstegens Gård i en stor lada på deras gård några kilometer utanför Ljungskile. Till en början sålde de kläder från ett konkurssparti men efterhand gick de över till inredning. När eternellboomen kom på 90-talet så hakade de på den. De erbjöd kurser och hade en period Sveriges största sortiment av eterneller.

Efter några år började Catarina känna att hon inte riktigt trivdes på gården och att hon ville flytta närmare centrum. De hörde sig för hos Uddevalla kommun och fick då tips om en fastighet på Berg med tillhörande mark som skulle lösas in på grund av motorvägsbygget. Det var starten på en lång, stundtals ganska jobbig resa som resulterade i att företaget Kärstegens Gård flyttade och blev Kärstegens Gård på Berg.

Catarina beskriver det som att det fanns två läger hos kommunen. Det fanns de som tyckte att det var en jättebra idé att sälja fastigheten som den var, men det fanns även de som tyckte att huset skulle rivras och marken säljas som industrimark. För att driva igenom köpet och förhindra rivning av huset lyckades Catarina få huset Q-märkt. Hennes motståndares drag blev då bland annat att sätta så mycket byggrätt som möjligt på tomten för att få upp priset. Trots den utdragna processen så har Catarina aldrig känt sig motarbetad av kommunen.

VERKSAMHETEN VÄXTE

– Jag upplevde det aldrig som att jag inte fick hjälp eller stöd under alla dessa år. Jag har alltid känt att man har en chans att kämpa för sin sak i Uddevalla kommun. Även om jag tyckte vissa personer var dumma i huvudet just då förstår jag samtidigt att de inte kan säga ja till allt, förklarar Catarina.

När fighten var över, när Catarina och Sören äntligen fick köpa fastigheten inleddes en ny resa. Det ursprungliga huset blev inredningsbutik och efter ett tag utökade de med ytterligare en byggnad som så småningom blev Café och delikatessbutik. Utöver de verksamheter som finns på Kärstegens Gård så har Catarina och Sören även sitt eget varumärke där de designar

Kärstegens Gård har inredningsbutik, delikatessbutik och café. Catarina Reüter och hennes man Sören har successivt byggt ut genom åren.

och tar fram egna produkter. Dessutom är de agenter för Laura Ashleys porslin och Paper Designs servetter i Sverige. Som om det inte vore nog så åtar de sig även stora och små inredningsuppdrag.

ÄLSKAR JOBBET

Nästa projekt är att bygga ut köket, sedan måste parkeringen bli större säger Catarina. De har investerat i en liten grävmaskin och har en plan för hur de ska göra men tiden har inte räckt till. Catarina berättar att det inneburit mycket arbete att driva företaget och att de inte tjänat speciellt mycket pengar på det. Efter alla år av hårt jobb

har de idag råd att ha personal men de har fortfarande inte råd att inte själva vara på plats och arbeta.

– Jag är inte alltid schemalagd på veckorna eftersom jag håller på med ett stort inredningsprojekt i Strömstad, men jag arbetar alla helger när vi inte är iväg på inköpsresor. Fast jag tycker det är värt det. Jag drivs inte av att jag ska bli förmögen utan jag drivs av att jag älskar det jag håller på med och jag känner mig otroligt tacksam. Eller ”jag”, jag pratar för Sören också för vi gör detta ihop, jag hade inte gjort den här resan utan Sören. Han har lika stort engagemang som jag har, avslutar Catarina. ■

Stallgården

Brett utbud lockar folk

Efter att ha byggt ut butiken Två Fröknar i Svälte i två omgångar föddes tanken hos byggnadsentreprenören Håkan Nilsson om ett separat café på gården. Det tidigare bostadshuset byggdes därför om till det som i dag är den populära restaurangen och caféet Stallgården. Stallgården och Två Fröknar hjälps nu åt att dra folk till platsen och i efterhand har det tillkommit, och i vissa fall försvunnit, ytterligare verksamheter på gården.

För 14 år sedan köpte Håkan gården i Svälte och sedan 2008 driver Håkans sambo Lillemor Johansson inredningsbutiken Två Fröknar tillsammans med kollegan EvaLena Swartswe på gården. I maj 2016 öppnades restaurangen Stallgården och i december 2017 utökades verksamheten även med gårdsbutiken Stallgården Chark & Skafferi. Att det enbart ska vara bra råvaror som säljs och serveras på gården är viktigt för Håkan, som berättar att de enbart köper in kravmärkt svenskt kött av hög kvalitet och i stort sett bara från Gröna Gårdar.

– Det finns mycket billigt kött i branschen. Men då är det i regel importerat och sådant vill inte vi ha. Vi prutar inte på det. Det innebär såklart mindre marginalerna för oss, men vi hoppas det lönar sig på lång sikt, säger Håkan.

GRILLKVÄLLAR OCH LYXFRUKOST

Stallgården arbetar även mycket med att utnyttja råvarorna och minska matsvinnet.

Förutom att vara en lunchrestaurang med stort fikautbud, har Stallgården en välbesökt afterwork någon gång i månaden. Under sommaren arrangerar de grillkväl-

JERNKLEFVE AB
 Registreringsår: 2014
 Antal anställda: 8
 Nettoomsättning (2018):
 6 690 tkr
 Källa: www.allabolag.se
 (2019-05-24)

Hos Lillemor Johansson, Marina Olsson, EvaLena Swartswe och Håkan Nilsson på Två Fröknar och Stallgården kan besökarna både shoppa, äta lunch och ta en fika.

lar och en del andra evenemang. Under påsken testade de att erbjuda Lyxfrukost, vilket visade sig vara en succé. Ambitionen och förhoppningen är att fortsätta servera Lyxfrukost varje dag under sommaren och under helgerna resten av året.

UNDER STÄNDIG UTVECKLING

Som näringsidkare och restaurangägare tycker Håkan för det mesta att kommunikationen och samarbetet med Uddevalla kommun har fungerat bra, även om han anser att det finns brister inom vissa områden.

– När det gäller livsmedel, alkoholtillstånd och liknande har det fungerat klockrent, de är jätteduktiga. Sedan handlar det om samma som på byggsidan, att vi måste lära oss att leverera rätt grejer. Vi har även haft jättebra kommunikation med miljö och hälsa. Förhoppningsvis beror det på att vi presterar så att de är nöjda, säger Håkan.

Företaget och gården förändras och utvecklas hela tiden. Håkan har många planer och idéer för framtiden. Han vill öka omsättningen och verksamheten. Men påpekar att det är viktigt att hitta nya verksamheter som inte konkurrerar med de som redan finns. De vill fortsätta utveckla och marknadsföra konferensdelen och inför sommaren har de gjort i ordning några ställplatser för husbilar.

MÅNGA IDÉER

Och om allt går som Håkan vill är det snart ännu en hyresgäst som kan komplettera verksamheten på väg in. I framtiden hoppas Håkan att man kan njuta av både musik, konstutställningar, maskinmässor och diverse andra evenemang på gården. Men framförallt hoppas han att gamla och nya besökare fortsätter komma till Stallgården och Två Fröknar. ■

Växthuset Ulvesund

En blomstrande verksamhet

För över 40 år sedan började Marie-Louise "Mille" Abrahamsson hjälpa till i sina svärföräldrars handelsträdgård, sedan dess har hon blivit kvar. På 90-talet tog Mille över företaget och nu är det snart dags för nästa generation, dottern Susanna att ta över efter henne.

Handelsträdgården har funnits inom familjen och legat på samma plats sedan 1954. Sättet att driva upp sommarblommor och andra växter har inte heller ändrat sig särskilt mycket på 65 år. De använder vare sig besprutning eller konstgödsel för att påskynda processen, utan de låter allt växa i sin egen takt. Men självklart har mycket hänt under åren. Bland annat har ett café tillkommit och fler växthus har byggts.

Numera finns det även ett galleri som under vinterhalvåret fungerar som barnkammare för tomater och pelargon. Vagg i vägg med galleriet huserar konstnären Sofia Bergman som hjälper till att fylla galleriet med gäster, aktiviteter och utställningar under den varmare delen av året. I sommar står musikaftnar, workshops, kurser i måleri och inte minst konstutställningar på programmet.

VILL BLI MER SJÄLVFÖRSÖRJANDE

Under högsäsong kan man även träffa Mona Johansson i växthuset. Mille berättade att Mona dök upp för några år sedan och frågade om hon kände igen henne. Det visade sig att de gått i skolan tillsammans i årskurs 1–3 och att hon arbetat på en handelsträdgård i Stenungsund under flera år. Mona frågade om Mille behövde någon hjälp i växthuset och eftersom Susanna i samma veva skulle få barn kom frågan väldigt lägligt. Så Mona hoppade in och började jobba, nu är hon inne på sin tredje säsong.

Nu när alla renoveringar och byggnationer börjar ta form med hjälp av Susan-

Mille Abrahamsson omgiven av dottern Susanna och barnbarnen Elsa och Emilia.

nas man Nils, är det dags att ägna mer tid och kraft åt odlingen. Susanna och hennes familjs framtidsplan är tydlig, de vill att Växthuset Ulvesund ska bli mer självförsörjande så att de ska slippa handla från andra odlare. Dessutom har de satt igång processen med nästa generationsväxling, vilket kan ta upp emot ett år att få klar. Eftersom det är lite komplicerat när det gäller den här typen av verksamhet, har de tagit hjälp av en konsult på LRF (Lantbrukarnas riksförbund) för att allt ska bli rätt.

– Det är ganska många som driver café och har försäljning, men det är inte så många som odlar också. Då blir det en annan grej. Om man köper och säljer växter, är det handel. Men driver man upp växterna själv, går det under lantbruk. Fast det är ju inte riktigt ett lantbruk heller, säger Mille.

INFRASTRUKTUR VIKTIGT

Även om intresset för att köpa närodlade och ekologiska produkter har ökat, så har det senaste året varit lite tufft. Något som främst beror på ett utdraget vägarbete, som

inneburit att kunderna fått köra en omväg på flera mil för att komma till Ulvesund. Men nu är vägen klar och det är återigen bara 2 kilometer från det att man kör av E6:an i Ljungskile till Växthuset Ulvesund. På köpet har Mille förstått vikten av en fungerande infrastruktur.

– När man går på kurser och gör analyser om styrkor och svagheter, säger de ofta att man ska tänka på vägar och infrastruktur. Jag kan vara ärlig och säga att det har jag aldrig tänkt på förut. Men nu har jag gjort det, avslutar Mille. ■

ABRAHAMSSONS HANDELS-TRÄDGÅRD

Bolagsform: Enskild firma
Registreringsår: 1992
Antal anställda: 3–4
Nettoomsättning (2017): 1 500–2 999 tkr
Källa: www.allabolag.se (2019-05-22)

■ KALENDARIUM LITE AV ALLT SOM HÄNDER I UDDEVALLA I SOMMAR

JUNI

JUNICUPEN

Handbollsturnering med nordiska ungdomslag, 45:e året.
Tid: 14–16 juni
Arr: GF Kroppskultur

LJUNGSKILEDAGEN

Familjefest i Ljungskile, med aktiviteter och underhållning.
Tid: 15 juni
Plats: Ljungskile centrum
Arr: Företag och föreningar

NATTSUDD MED HAMNFEST

Mat, aktiviteter, musik och shopping.
Tid: 27 juni
Plats: Uddevalla centrum
Arr: Uddevalla Centrumutveckling

PANTAENIUS BOHUSRACET

Uddevalla hamn fylls av segelbåtar inför starten av kappseglingstävlingen Pantaenius Bohusracet fredagen den 28 juni.
Tid: 27–30 juni
Plats: Uddevalla hamn
Arr: Segelsällskapet Viken-Ägir

LYCKORNA SEGLARFEST

Mat, aktiviteter och musik under dagen när kappseglingen Pantaenius Bohusracet passerar i Ljungskile.
Tid: 28 juni
Plats: Lyckorna, Ljungskile

BOKENÅSET TRIATHLON

Tid: 29 juni
Plats: Bokenäs
Arr: Bokenäs IF

HÄNG PÅ HAMNGATAN

Norra Hamngatan och Hasselbacken fylls med människor, möten, kreativitet och mångfald.
Tid: 29 juni
Plats: Norra Hamngatan

BOKENÅS SWIMRUN

11 km långt motionslopp på både land och vatten.
Tid: 30 juni
Start: Teaterladan vid Svartedalen
Arr: Bokenäs IF

JULI

VÄSTKUSTENS DANSFESTIVAL

Västkostens största dansbandsfestival med ett nytt dansband på scenen varje kväll.
Tid: 9–12 juli
Plats: Lane Loge

BASSHOLMENDAGEN

Gästhamnen på Bassholmen fylls av allmogeåtar.
Tid: 13 juli
Plats: Bassholmen

SWIX UDDEVALLA MTB

Ett motionslopp med mountainbikecykling vid havet.
Tid: 13 juli
Plats: Glimminge Motorstadion

BUST A MOVE – DANSBANDS-VECKAN I UDDEVALLA

Dansbandsvecka i Margretegårdeparken i centrala Uddevalla.
Tid: 15–19 juli
Plats: Margretegårdeparken

UDDEVALLAKALASET

Tre dagars stadsfest med bortåt 40 000 besökare.
Tid: 25–27 juli
Arr: Destination Uddevalla

UDDEVALLA SWIMRUN

En kul tävling och en grym utmaning som riktar sig till både amatörer och elitmotionärer.
Tid: 27 juli
Arr: Uddevalla Swimrun

AUGUSTI

INTERNATIONAL STREET MARKET

En aptitretande torgmarknad i 4 dagar.
Tid: 31 juli – 3 augusti
Plats: Kungstorget

ODDEBOLLEN

En av Sveriges största fotbollscuper för ungdomar.
Tid: 2–4 augusti
Plats: Landbadet/Gustafsberg

UDDEVALLA FOLKMUSIKFESTIVAL

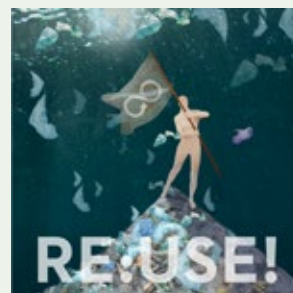
Folkmusikfestival på Bohusläns Museum.
Tid: 3 augusti
Plats: Bohusläns museum

RE:USE – en hållbar utställning

Den 25 maj invigdes en utställning om cirkulär ekonomi på Bohusläns Museum. Tillväxtavdelningen i Uddevalla är samarbetspartner till utställningen vars syfte är att visa hur man kan använda plast från havet och sågsån från Dalsland för att skapa nya produkter med hjälp av 3D-skrivare. Utställningen vill visa hur vi ser på skräp idag och hur skräp och restprodukter kan användas som en resurs i framtiden. Något som är nödvändigt om vi ska lyckas med en hållbar framtid.

Redan innan utställningen öppnade visade flera museer utomlands intresse för att ta del av den. Om utställningen ska visas på fler platser så kommer den att skickas som en skrivar-fil för att sedan skrivas ut på plats av en certifierad 3D-skrivare och med certifierat återvunnet material.

På samma sätt kommer troligtvis mycket av den industriella produktionen fungera i framtiden, att man skickar allt mindre gods för att istället

skriva ut det med en lokal 3D-skrivare. Genom att använda certifierade skrivare och material kan kvaliteten säkerställas trots att "produktionen" sker utanför den egna fabriken. Genom block-kedje-tekniken kan man även säkerställa att rätt antal produkter skrivs ut. Därför bör alla företagare gå och se utställningen och reflektera över hur man i sitt eget företag skulle kunna ta tillvara på digitaliseringens och 3D-skrivarnas möjligheter.

Läs mer om utställningen på bohuslansmuseum.se

VÄSTERHAVSVECKAN

En temavecka om Västerhavets miljö.
Tid: 3–11 augusti
Arr: Västra Götalandsregionen

RS TERA WORLD CHALLENGE TROPHY 2019

Ett unikt seglings VM för ungdomar från hela världen.
Tid: 4–9 augusti
Plats: Ljungskile
Arr: Ljungskile Segelsällskap

GUSTAFSBERGSDAGARNA

En återblick till forna tiders glansdagar.
Tid: 10–11 augusti
Plats: Gustafsberg

BILUTSTÄLLNINGEN WILD AND CRAZY

En heldag med veteranbilutställning, uppträdande och cruising.

Tid: 17 augusti
Plats: Gamla regementsområdet
Arr: Rock 'n' Roll West

UDDEVALLA GRAND PRIX OF SWEDEN

VM i motocross
Tid: 24–25 augusti
Plats: Glimminge Motorstadion
Arr: BMK Uddevalla

UDDEVALLA OPEN

En nordisk turnering för idrottare med funktionsnedsättning (parasport).
Tid: 30 augusti–1 september
Arr: Uddevalla Open Parasport

BARNENS LOPPI

En loppis för barn i Uddevalla Centrum. Barnen ställer ut och säljer barnrelaterade saker.
Tid: 31 augusti
Plats: Kungstorget

Trevlig sommar!